

dr Marian Pelczyński, st. kustosz dyplomowany
Kierownik Biblioteki w latach 1957-1964

Urodził się w Poznaniu dnia 31 lipca 1916 roku. Uczęszczał do szkoły podstawowej i średniej głównie w Poznaniu, egzamin dojrzałości złożył w roku 1942 w Warszawie w tajnym Gimnazjum i Liceum im. St. Konarskiego. W roku 1939, został powołany do służby wojskowej, dostał się do niewoli niemieckiej. Po uwolnieniu i powrocie do Poznania został wysiedlony na teren Kielecczyny i pracował tam jako nauczyciel domowy. W roku 1941 przeniósł się do Warszawy, gdzie pracował jako nauczyciel domowy, magazynier, później jako pracownik umysłowy. W roku 1942, po zdaniu egzaminu dojrzałości, rozpoczął studia w zakresie filologii polskiej na Tajnym Uniwersytecie Ziemi Zachodnich w Warszawie. W powstaniu brał udział jako pracownik służby sanitarnej.

Po powstaniu dostał się ponownie do niewoli niemieckiej i przebywał kolejno w obozach: Ożarów, Łambinowice, Moosburg oraz na robotach w Monachium. W dniu 30 kwietnia 1945 roku został uwolniony z niewoli przez wojska amerykańskie. Po uwolnieniu pracował przy organizowaniu szkolnictwa polskiego w Niemczech na terenie Bawarii oraz jako nauczyciel, a w roku 1946 jako dyrektor gimnazjum polskiego i liceum przetrucanego kolejno do miejscowości: Langwasser (k. Norymbergi), Pocking (k. Passawy), Stadtsteinach i wreszcie Coburg. W roku 1946 został mianowany kierownikiem Placówki Szkolnictwa Polskiego w Niemczech.

W czerwcu 1947 r. powrócił do kraju i wznowił studia na Uniwersytecie Poznańskim w zakresie filologii polskiej i pobocznie filologii klasycznej. Równocześnie pracował jako nauczyciel, początkowo w szkolnictwie zawodowym, potem w szkolnictwie średnim. W 1950 roku przeszedł czternastodniowy kurs bibliotekarski dla nauczycieli szkół średnich w Państwowym Ośrodku Kształcenia Bibliotekarzy w Jarocinie. Tytuł magistra filozofii uzyskał w roku 1952. Po uzyskaniu dyplomu rozpoczął pracę naukową z zakresu historii literatury polskiej ze specjalnym uwzględnieniem literatury XVII wieku

i związków literackich polsko-włoskich. W roku 1952 opuścił pracę w szkolnictwie i od roku 1954 objął stanowisko bibliotekarza, a potem starszego bibliotekarza w Bibliotece PAN w Kórniku. Od 1 listopada 1957 roku do 1964 roku objął stanowisko kierownika Biblioteki Głównej Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. W 1961 uzyskał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych na Wydziale Filologicznym UAM w Poznaniu, a rok później stanowisko bibliotekarza dyplomowanego. Jako kierownik, od 1962 roku Biblioteki Głównej WSR w Poznaniu, zajął się przede wszystkim pracami organizacyjnymi i nadał tej placówce rangę uczelnianej biblioteki naukowej. Przeprowadził podział zbiorów bibliotecznych na drugi zwarte i ciągłe, zajął się wyłączeniem, scalaniem i właściwym opracowaniem wydawnictw ciągłych. Doprowadził do pełnej używalności katalog alfabetyczny i rzeczowy, wprowadzając klasyfikację wydawnictw wg Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej. Miał duże zasługi w przekształceniu zbiorów biblioteki ze zbiornicy skryptów w księgozbiór naukowy, doprowadził do dużego wzrostu ilościowego naukowej literatury zagranicznej. Zorganizował księgozbiory podręczne i bogato wyposażył je w encyklopedie, słowniki, bibliografie, informatory i atlasy w celu stworzenia wszechstronnego warsztatu pracy naukowej. Doprowadził do szeroko zakrojonej wymiany wydawnictw ciągłych, uruchomił czytelnie ogólną z 24 miejscami do pracy. Powiększył dwukrotnie powierzchnie pomieszczeń bibliotecznych. Był inicjatorem uchwały Senatu przewidującej utworzenie w bibliotece pięciu oddziałów. Od 1959 roku Biblioteka Główna WSR wydawała opracowywany przez niego "Przegląd ważniejszych nabytków zagranicznych". Władze uczelni ze względu na wąską, rolniczo-leśną specjalizację zbiorów bibliotecznych postanowiły powierzyć obowiązki kierownika biblioteki osobie z wykształceniem kierunkowym, w związku z czym w 1965 roku Marian Pełczyński przekazał swe obowiązki Wacławowi Sokołowskiemu. Nie zrezygnował z pracy w Bibliotece. Podjął pracę w Oddziale Opracowania Zbiorów na stanowisku kustosa dyplomowanego. Zajmował się katalogowaniem i klasyfikacją wg UKD wydawnictw zwartych BG i bibliotek instytutowych uczelni, prowadził księgi inwentarzowe prac magisterskich i doktorskich, kartoteki wydawnictw niekompletnych, dubletów i druków zbędnych. Prowadził zajęcia dydaktyczne z przysposobienia bibliotecznego dla studentów pierwszego roku. W 1976 roku przeniósł się do otwartej na Wydziale Technologii Żywności filii Biblioteki Głównej Akademii Rolniczej i uczestniczył w pracach organizacyjnych, mających na celu utworzenie księgozbioru naukowego tej placówki ze zbiorów przejętych z bibliotek zakładowych Wydziału Technologii Żywności. Brał udział w katalogowaniu i klasyfikacji około 25 tysięcy woluminów kustosa dyplomowanego, a trzy lata później przeszedł na emeryturę.

Był autorem 11 prac naukowych z historii literatury, w szczególności poezji makaronicznej w Polsce i Europie, a także przekładów z języka łacińskiego źródeł leczniczych Iwonicza. Znał język łaciński, francuski, włoski, i niemiecki. W młodości należał do Związku Harcerstwa Polskiego, a po wyzwoleniu do Związku Nauczycielstwa Polskiego Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Polskiego Towarzystwa Filologicznego oraz ZBOWiD-u. Był również członkiem komisji Polskiego Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza.

Był kawalerem, adoptował niepełnoletniego chłopca Edmunda, którego wychował i wykształcił. Zmarł 18 grudnia 1992 roku w Poznaniu.

(Przedruk)

Bibliografia:

Kasprzak Z., Marian Pełczyński 1916-1992, w: Łozowski F. (red.), Słownik Bibliotekarzy Wielkopolskich 1918-2000, Poznań, Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury, 2001, s. 129-132.